

Mál nr. 277/2017**M****og****vátryggingafélagið V v/ ábyrgðartryggingar bifreiðar.****Piltur sem var farþegi í bifreið slasaðist er ölvaður ökumaður velti bifreiðinni.****Gögn.**

Málskot, móttakið 25.8.2017, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 1.9.2017, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Laust fyrir kl. 4 aðfaranótt 1. ágúst 2016 valt bifreiðin A á Þórsmerkurvegi við Seljalandsfoss. Í vettvangsskýrslu lögreglu kemur fram að svo hafi virst sem A hafi verið ekið suður Þórsmerkurveg og af ummerkjum á vettvangi hafi mátt ráða að bifreiðin hafi farið þrjár til fjórar veltur og brak og hlutir hafi verið á víð og dreif um brekku þar sem bifreiðin hafnaði við bráðabirgðabílastæði við Seljalandsfoss. Tveir 17 ára piltar voru í bifreiðinni, M og félagi hans, B, sem átti A.

Í skýrslu lögreglunnar á vettvangi er haft eftir M að hann hafi ekið A og B verið í farþegasæti við hlið hans. Hann hafi ekið á um 60-70 km hraða og hann hafi ekki áttað sig á einbreiðri brú framundan og því klesst á enda brúarinnar og misst stjórn á A með þeim afleiðingum að hún valt. Hann kvað B ekki vera með ökuréttindi og því hefði hann ekið. Í framburðarskýrslu sem tekin var af M 3. ágúst 2016 kvaðst hann hafa farið með B deginum áður á tjaldstæðið við Seljalandsfoss og staðið hafi til að hann myndi aka A til baka um nóttina þar sem hann hafi ekki ætlað að drekka áfengi. Um nóttina hafi B verið orðinn „vel fullur“, verið búinn að drekka bjór, vodka og bacardi. Er þeir voru að leggja af stað heimleiðis hafi B krafist þess að fá að bakka A úr bifreiðastæðinu þar sem þetta hafi verið hans bifreið. Hann hafi látið undan B og sest sjálfur í farþegasætið við hlið ökumanns. B hafi bakkað A úr stæðinu en síðan ekið bifreiðinni að hliðinu og svo upp á veg og gefið þar vel í og farið strax upp í 90-100 km hraða á klst. Frá því B hafði bakkað bifreiðinni og alveg þar til slysið varð kvaðst M hafa reynt að stöðva B. Hafi hann hótað því að setja A í „park“ ef hann stöðvaði ekki aksturinn. Hafi hann öskrað á B til að fá hann til að stöðva aksturinn. Fljótlega eftir að þeir komu upp á veginn kvaðst M hafa séð í hvað stefndi. Ástæðu þess að M sagðist í fyrstu hafa ekið A í umrætt sinn kvað hann vera þá að hann hafi ætlað að taka á sig sök á slysinu þar sem hann hafi vitað að B var ekki með ökuréttindi auk þess sem hann hafi verið „blindfullur“.

Á vettvangi er haft eftir B í lögregluskýrslu að hann hafi ekið bifreiðinni og verið á um 60 km hraða þegar hann missti stjórn á A. Hann kvaðst hafa drukkið áfengi um nóttina áður en slysið varð og síðast um 80 mínútum áður en hann ók bifreiðinni. Í framburðarskýrslu sem tekin var af B 4. ágúst 2016 kvaðst hann hafa drukkið fimm bjóra og „tvö skot“ á tímabilinu 23:30 til 2:30. Hann hafi verið undir áhrifum áfengis en hann hafi ekkert drukkið eftir slysið. Hann taldi sig ekki hafa verið mjög ölvaðan en fundið til áfengisáhrifa við aksturinn. Í byrjun hafi hann aðeins ætlað að bakka A úr stæði en síðan ákveðið að aka lengra. M hafi setið í farþegasæti við hlið sér og hafi hann reynt að stöðva aksturinn. Hann kvaðst ekki vita hversu hratt hann ók þegar slysið varð né heldur hvort hann hafi hemlað áður en það gerðist. Þá kvaðst B aldrei hafa öðlast ökuréttindi. Í sektargerð sem B mun hafa gengist undir kemur fram að vínandi í blóði hans hafi reynst vera 1,48%.

M varð fyrir meiðslum í slysinu og hefur krafist bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V. V hefur viðurkennt rétt M til bóta að 1/4 en telur að skerða beri bætur til hans um 3/4 vegna stórkostlegs gáleysis með því að taka sér far með B sem var bæði ölvaður og próflaus.

Álit.

Samkvæmt 1. mgr. 88. gr. umferðarlaga nr. 50/1987 skal sá sem ábyrgð ber á skráningarskyldu vélknúnu ökutæki skal bæta það tjón sem hlýst af notkun þess enda þótt tjónið verði ekki rakið til bilunar eða galla á tækinu eða ógætni ökumanns. Samkvæmt 2. mgr. sömu greinar má lækka eða fella niður bætur fyrir líkamstjón ef sá sem varð fyrir tjóni var meðvaldur að tjóninu af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi.

Eins og áður getur reyndist áfengismagn í blóði B vera 1,48%. Ef vínandamagn í blóði ökumanns nemur 1,20% eða meira telst hann óhæfur til að stjórna ökutæki, sbr. 3. mgr. 45. gr. umferðarlaga. M hefur lýst áfengisáhrifum B svo að hann hafi verið „vel fullur“ eða „blindfullur“. Þá er óumdeilt að M vissi að B hafði aldrei öðlast réttindi til að stjórna bifreið. Jafnvel þótt B hafi í fyrstu einungis ætlað að bakka A úr bifreiðastæði gat M ekki verið þess dulinn, er hann settist upp í bifreiðina hjá B í því ölvunarástandi sem hann var í, að engin vissa væri fyrir því hvernig B myndi haga akstri sínum og hvar hann myndi stöðva bifreiðina. Við þessar aðstæður og þegar er litið til ölvunarástands B og þess að hann hafði aldrei öðlast ökuréttindi, sýndi M stórkostlegt gáleysi með því að setjast upp í bifreiðina hjá B og telst því einnig vera meðvaldur að því tjóni sem hann varð fyrir. Þegar litið er til allra atvika þykkir rétt að bætur til M lækki um 2/3 hluta og hann eigi því rétt á bótum að 1/3 úr ábyrgðartryggingu A.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum að 1/3 úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A hjá váttryggingafélaginu V.

Reykjavík, 10. október 2017.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.